

ایستاداران ایران
جلد سوم

خرس‌ها و
دیگر گوشت‌خواران

گلشن، علی، ۱۳۵۵-	۵۹۹
پستانداران ایران / علی گلشن - تهران: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، ۱۳۹۸.	/۰۹۵۵
پ ۵۸۳ گ ج: مصور (رنگی)	
شابک معمولی: ۹۷۸-۶۰۰-۰۱-۰۷۲۸-۴	
شابک سخت: ۹۷۸-۶۰۰-۰۱-۰۷۳۰-۷	
شابک دوره‌ای: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۱-۶۱۹-۰	
فهرست‌نویسی: فیبا	
ص.ع. به انگلیسی: Ali Golshan. Mammals of Iran ,Bears and other Carnivores	
مندرجات: ج. ۳. خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران.	
چاپ اول: ۱۳۹۸	
گروه سنی نوجوان «+۱۵»	
۱. پستانداران - ایران. ۲. حیوان‌ها - عادات و رفتار. ۳. جانورشناسی. ۴. حیوان‌ها - در تاریخ، فرهنگ و هنر ایران. الف. کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان. ب. عنوان.	

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

پستانداران ایران: خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران (جلد سوم)

مدیر اجرایی: علی گلشن

نویسنده: علی گلشن

عکس: گروه عکاسان

مشاور ادبی و هنری: مسعود ناصری‌دریایی

طراح و صفحه‌آرا: مسعود ناصری‌دریایی

عکس روی جلد: علی گلشن

ویراستار: عاطفه سلیمانی

نمایه‌ساز: میترا طاهری لطفی

چاپ اول: ۱۳۹۸ شماره‌گان: ۲۵۰۰ نسخه

لینوگرافی، چاپ و صحافی: واژه‌پرداز اندیشه

© کلیه حقوق محفوظ است.

تهران، خیابان خالد اسلامبولی، شماره ۲۶

تلفن: ۸۸۷۱۵۴۵-۹ و ۸۸۷۲۱۲۷۰-۲

مرکز پخش: مدیریت نظارت بر چاپ و توزیع محصولات کانون

تلفن: ۸۴۰۱۴

پست الکترونیکی: entesharat@kpf.ir

شابک معمولی: ۹۷۸-۶۰۰-۰۱-۰۷۲۸-۴

شابک سخت: ۹۷۸-۶۰۰-۰۱-۰۷۳۰-۷

شابک دوره‌ای: ۹۷۸-۹۶۴-۳۹۱-۶۱۹-۰

لطفاً نظر خود را درباره این کتاب، با ذکر نام آن به صورت پیامک برای ما ارسال کنید.

۹ مقدمه

۱۰ چگونه از این کتاب استفاده کنیم

۱۲ ویژگی‌های پستانداران

۱۷ پستانداران ایران

خرس‌ها

۲۷ • خانواده خرس‌ها

۳۲ • خرس قهوه‌ای

۶۲ • خرس سیاه آسیایی

راکون‌ها

۸۷ • خانواده راکون‌ها

۹۰ • راکون

راسوها

۱۰۹ • خانواده راسوها

۱۱۰ • راسوی کوچک

۱۲۰ • زردپَر

۱۲۸ • سمور سنگی

۱۴۰ • سمور جنگلی

۱۴۸ • رودک اور آسیایی

۱۵۶ • رودک عسل‌خوار

۱۶۶ • شینگ اور آسیایی

۱۷۴ • شینگ هندی

خَدَنگ‌ها

۱۸۵ • خانواده خَدَنگ‌ها

۱۸۸ • خَدَنگ بزرگ

۱۹۶ • خَدَنگ کوچک

۲۰۶ واژه‌نامه

۲۰۸ نمایه

۲۱۴ فهرست منابع

۲۱۶ نام عکاسان

مقدمه

در کتاب پیش‌رو، به سفری شگفت‌انگیز می‌رویم. در این سفر، به زیستگاه خرس‌های قهوه‌ای قدم می‌گذاریم به داخل دشته‌شان سرک می‌کشیم، با آن‌ها از درختان بلند و پرمیوه بالا می‌رویم. در روزهای گرم تابستان به غار تاریک و خنک خرس سیاه پناه می‌بریم و می‌بینیم که از خواب سنگین‌اش بیدار شود تا در گشت‌و‌گشت‌های شبانه او را همراهی کنیم. در گوشه‌ای از جنگل با رودک‌ها به داخل تونل‌های زیرزمینی می‌رویم تا ببینیم چگونه با کندن خاک، کرم‌ها را شکار می‌کنند. با خدنگ‌های کنجکاو در نخلستان‌ها گشت می‌زنیم و در کنار رودخانه به تماشای بازی توله‌های سنگ‌ها و شیرجه زدن‌هایشان می‌نشینیم. زیر نور مهتاب، راسوها و سمورهای پرجنب و جوش را می‌بینیم که با چابکی از شاخه‌ای به شاخه‌ای دیگر می‌پرند و در پی شکارشان هستند. و در جنگل‌های شمال ایران به دیدار راکون‌های تازه‌وارد می‌رویم که چندسالی است مهمان طبیعت ایران شده‌اند.

در این سفر، گاه پای صحبت زنان و مردانی می‌نشینیم که صداها قصه و افسانه از جانوران و زندگی اسرارآمیز آن‌ها در سینه دارند و گاه در موزه‌ها به دیدار نقوش جانوران بر آثار تاریخی و هنری سرزمین‌مان می‌رویم که روزگاری، دستانی هنرمند آن‌ها را به زیبایی خلق کرده‌اند. ره‌آورد این سفر، مهر، عشق به طبیعت و دانایی است.

هدف از تهیه‌ی مجموعه کتاب‌های «پستانداران ایران»، آشنایی با گونه‌های ارزشمند پستانداران ایران، ایجاد علاقه به جانوران و میراث طبیعی و از میان بردن ترس و باورهای نادرست مردم درباره‌ی برخی گونه‌های جانوری است.

بخشی از یک مینیاتور یا نقش خرس و توله‌هایش، مربوط به داستان‌های کتاب «خرس»
نامه اثر هنرمند ناشناس موزه ویکتوریا و آلبرت، ۹۷۵ هجری قمری / ۱۵۶۸ میلادی

این کتاب به معرفی خرس‌ها و دیگر گوشت‌خواران خشکی‌زی ایران اختصاص دارد. در بخش نخست این اثر، خرس قهوه‌ای که بزرگ‌ترین پستاندار گوشت‌خوار ایران به‌شمار می‌رود، معرفی شده است. در بخش‌های بعدی، با دیگر گوشت‌خواران، مانند خرس سیاه آسیایی، راکون و اعضای خانواده‌ی راسوها و خدنگ‌ها که در ایران زندگی می‌کنند، آشنا می‌شویم.

جلد سوم از مجموعه کتاب‌های پستانداران ایران، به آقای «مهندس هادی فهیمی»، متخصص حیات وحش و فعال محیط‌زیست پیشکش می‌شود. ثبت نخستین تصویر از خرس سیاه توسط او انگیزه‌ای شد تا ده سال از فعالیت‌های خود را به مطالعه و حفاظت از این گونه کمیاب در جنوب شرق ایران اختصاص دهد. علاوه بر فعالیت‌های هادی فهیمی به منظور حفاظت از خرس سیاه، او در بسیاری از طرح‌های حفاظتی خزندگان و دوزیستان در معرض خطر انقراض ایران نیز فعالیت داشته است. آموزش محیط‌بانان، آموزش و مشارکت همیاران محلی، نگارش مقالات علمی در نشریات داخلی و بین‌المللی در باره خرس سیاه و دیگر گونه‌های حیات وحش ایران از دیگر فعالیت‌های ارزشمند او در جهت حفاظت از حیات وحش و طبیعت ایران به‌شمار می‌روند.

عکس‌های این کتاب با تلاش گروهی از عکاس‌های حیات وحش ایرانی تهیه شده است. متأسفانه در این جلد به‌رغم تلاش‌های فراوان، موفق به عکاسی از برخی گونه‌ها از جمله سمور جنگلی، رودک عسل‌خوار، شنگ هندی و راکون نشدیم به همین خاطر در این موارد از تصاویر عکاس‌های خارجی استفاده شده. در ویراست‌های بعدی این اثر، چنانچه عکاسی از گونه‌های نام‌برده میسر شود تصاویر جدید از عکاسان ایرانی جایگزین عکس‌های خارجی خواهد شد.

از بانوان: نوش‌فرین حساری، دبیر شورای کتاب کودک، آذر مبارکی، مرجان حسینی‌زاده، بیات، عاطفه سلیمانی، میترا طاهری لطفی، ویدا رامین ویدا محسنی، فهیمه گودرزی و آقایان: روح‌الله کاظمی‌زاده، مدیرکل نظارت بر انتشارات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، علی کرمی، رضا موزونی، حمید پیرهادی، مسعود ناصری دریایی، دکتر علیرضا حسن‌زاده، نوشاد رکنی، فاروق رحمانی، محمد خطیبی زاده، دکتر فریدون بیگلری، علی عمارلوپی، حامد تیزرویان، بهزاد فراهانچی، فرشاد اسکندری، فرهاد رضوی، علیرضا احمدی، بهزاد جهانگیر زاده، بهزاد نبی‌قدیم، پیمان پروتا، عبدالحکیم بهار و نیز آموزشگاه هنرهای تجسمی شاخه «شرکت ارم سبز» و «شرکت فام آرا پژوه»، به خاطر همکاری صمیمانه و راهنمایی‌های‌شان در پدید آمدن این مجموعه، سپاسگزارم.

علی گلشن
پایتیز ۱۳۹۷